

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.150.2024

Łódź, 14 lutego 2024 r.

Rada Miejska w Warcie

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXIII /438/2024 Rady Miejskiej w Warcie z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 31 stycznia 2024 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Miejską w Warcie stanowi [art. 50 ust. 6 - 6b](#) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawa. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Mając na uwadze powyższe przepisy, organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień uchwały Rady Miejskiej w Warcie.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 4 rada postanowiła, że „Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego”.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego ponadto w myśl ust. 2 tego przepisu pomoc społeczna może być udzielana z urzędu. Zestawienie przepisu ustawy i uchwały wskazuje, że Rada Miejska w Warcie dokonała modyfikacji art. 102 ustawy, bowiem z brzmienia § 7a ust. 4 wynika, że pomoc może być udzielona z urzędu ale za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, co jest sprzeczne z cytowanym przepisem ustawy.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 6 rada postanowiła, że „Usługi opiekuńcze w formie pomocy sąsiedzkiej przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej poprzedzone wywiadem środowiskowym”.

W art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy ustawodawca wskazuje się, że to organ stanowiący gminy ma w drodze uchwały określić szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, usług specjalistycznych oraz usług sąsiedzkich. Odesłanie do przepisów ustawy o pomocy społecznej nie wypełnia delegacji zawartej w powołanym wyżej przepisie. Z kolei w § 7a ust. 13 rada wskazała komu w pierwszej kolejności przyznaje pomoc w formie usług sąsiedzkich. W ocenie organu nadzoru przytoczone przepisy uchwały wzajemnie się wykluczają.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 7 rada postanowiła, że „Pomoc w postaci usług sąsiedzkich świadczona jest przez osobę mieszkającą w sąsiedztwie i wskazaną przez beneficjenta”.

Tak sformułowany przepis stanowi modyfikację art. 50 ust 4a pkt 7 ustawy, bowiem przepis ten wymaga jedynie zaakceptowania przez beneficjenta, a nie zobowiązuje do wskazania osoby świadczącej pomocy na jego rzecz.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 8 rada postanowiła, że „Usługi opiekuńcze sąsiedzkie mogą być wykonywać osoby nie

posiadające kierunkowego przygotowania zawodowego, osoby te muszą jednak posiadać zaświadczenie o ukończeniu kursu pierwszej pomocy medycznej”.

Powyższa regulacja wykracza poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy ponieważ kwestie dotyczące kompetencji osób uprawnionych do wykonywania usług sąsiedzkich reguluje ustawa o pomocy społecznej. Ponadto organ nadzoru zwraca uwagę, że zgodnie z art. 50 ust. 4b ustawy w przypadku nieukończenia szkolenia, o którym mowa w ust. 4a pkt 6, organizacja szkolenia należy do organizatora usług sąsiedzkich, co oznacza, że nie można przerzucać na osobę świadczącą usługi sąsiedzkie obowiązku legitymowania się zaświadczeniem o ukończeniu wymaganego kursu.

Dodany w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 10-11 reguluje kwestie związane z wydawaniem decyzji administracyjnej oraz określa elementy składowe tej decyzji.

Regulacja ta stanowi przekroczenie delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a, bowiem ustawodawca nie przyznał radzie kompetencji do wprowadzania postanowień w tym zakresie a ponadto wskazać należy, że rada nie ma kompetencji narzucania treści decyzji administracyjnej.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 12 dotyczący wymiaru i zakresu przyznawania usług sąsiedzkich.

Rada postanowiła, że „Wymiar i zakres przyznawanych usług opiekuńczych sąsiedzkich uzależniony jest od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz od możliwości zabezpieczenia usług przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja jest nieczytelna, ponieważ nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jaki jest wymiar i zakres usług sąsiedzkich. Prawidłowe wypełnienie delegacji ustawowej polega na precyzyjnym wskazaniu wymiaru i zakresu usług, a nie uzależniania ich od nieokreślonych przesłanek tj. sytuacji rodzinnej i materialnej osoby objętej usługami, czy też możliwość zabezpieczenia usług przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7a ust. 14 rada postanowiła, że „Usługi opiekuńcze sąsiedzkie nie będą realizowane wobec osób, na które pobierane są jakiegokolwiek świadczenia w związku z sprawowaniem nad nimi opieki”.

W ramach przyznanego radzie gminy upoważnienia, mieści się wyłącznie kompetencja do rozszerzenia katalogu podmiotów dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie

miało charakter uzupełniający, co wynika z art. 50 ust. 6b ustawy. Upoważnienie to nie obejmuje natomiast normy kompetencyjnej dla rady do zwężania kręgu podmiotów w stosunku do których realizowana będzie pomoc sąsiedzka a takie zawężenie wynika z treści § 7a ust. 14.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7b ust. 8 rada postanowiła, że „Świadczeniobiorca może na swój wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego być częściowo lub całkowicie zwolniony z odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie na czas określony w przypadku:”.

Zdaniem organu nadzoru rada powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby wnioskującej o zwolnienie zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za usługi opiekuńcze związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez wnioskodawcę konkretnej przesłanki wskazanej przez radę.

Wobec powyższego zdaniem organu nadzoru rada nie wypełniła w pełni delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Z przepisu uchwały wynika, że rada ograniczyła krąg podmiotów, które mogą wystąpić ze stosownym wnioskiem.

W § 1 uchwały, którym dodano w uchwale Nr V/23/2019 Rady Miejskiej w Warcie § 7b ust. 10-11 zawarto regulacje, które stanowią przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem art. 50 ust. 6 i 6a nie daje podstawy do stanowienia w tym zakresie a ponadto kwestie dotyczące dochodzenia należności uregulowane są w art. 104 ustawy.

Organ nadzoru zwraca również uwagę na naruszenie Zasad techniki prawodawczej. Zgodnie z § 129 ust. 2 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), w tytule rozporządzenia zmieniającego określenie przedmiotu rozporządzenia rozpoczyna się od zwrotu: "zmieniające rozporządzenie w sprawie", pomijając nazwę organu, który wydał rozporządzenie zmieniane, i datę wydania tego rozporządzenia, a także oznaczenie dzienników urzędowych, w których zostało ogłoszone

rozporządzenie zmieniane i jego zmiany albo ostatni tekst jednolity i jego zmiany. Tym samym tytuł przedmiotowej uchwały nie spełnia tychże wymogów.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 19 lutego 2024 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Burmistrz Warty